

концепція для перетворення потенціалу наукової та дослідницької галузей (включаючи широкий вплив так званої сфери ділового середовища) в інноваційні продукти та послуги. Це може стати ключовим фактором у формуванні інноваційного потенціалу сучасних підприємств, особливо підприємств сектору малого та середнього бізнесу, які через дефіцит ресурсів мають обмежену здатність проводити незалежні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи. Підприємницька діяльність приєдналась до останньої цифрової революції, а Інтернет - це нова основа бізнесу для лідерів майбутнього.

Література.

1. Розумний дім [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D1%83%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B4%D1%96%D0%BC
2. Вперед и вверх. Семь инновационных летающих автомобилей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2017/05/11/624535/>

СВІТОВИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ КРАЇНИ

*Юхновська Ю. О., к. е. н., доцент, докторант
Дніпровський національний університет залізничного транспорту
імені академіка В. Лазаря*

Розвиток туристичної галузі є завданням держави, оскільки стимулює соціально-економічне зростання територій за рахунок кумулятивного ефекту від функціонування суміжних галузей народного господарства, а також вносить вклад у формування іміджу країни і регіонів за кордоном.

Отже, для забезпечення розвитку та успішного функціонування туристичного потенціалу країни та регіону необхідні нові методи ведення та управління галуззю. Найбільш ефективною моделлю багато дослідників вважають саме використання кластерного підходу до управління туристичною галуззю.

В світовій практиці кластери функціонують на основі наступних базисних принципах:

1. Територіальна концентрація господарюючих суб'єктів, що забезпечує зниження транспортних і комунікаційних витрат,

економію на швидкій економічній взаємодії, обміні соціальним капіталом, процесах навчання.

2. Технологічне кооперування учасників кластера за допомогою участі в ланцюжках створення доданої вартості; кластер, який динамічно розвивається, включає в себе багато різних ланцюжків створення доданої вартості, які утворюють систему накопичення вартості [1].

Завдання полягає в формуванні повноцінних ланцюжків створення доданої вартості за рахунок резидентних структур і недопущення витоку створюваної доданої вартості з регіону.

3. Присутність кооперації і конкуренції; підприємства, які виробляють однакові або схожі продукти і відносяться до одного ланці в ланцюжку створення доданої вартості, є прямими конкурентами, але в той же час часто утворюють спільні стратегічні альянси.

4. Інновації; в кластері створюється особливе інноваційне середовище, яке забезпечує підвищення конкурентоспроможності учасників кластера і процвітання регіону.

5. Стійкий розвиток, який проявляється в єдності трьох складових: захист навколишнього середовища, розвиток соціальної інфраструктури та підвищення економічного благополуччя регіону.

6. Державно-приватне партнерство; держава сприяє формуванню туристського кластера і його розвитку, особливо на початковому етапі, але відбувається це в тісному стратегічному альянсі з підприємствами туризму.

Таким чином, аналіз світового досвіду розвитку туристичних кластерів показує, що до основних факторів їх розвитку можна віднести:

- наявність стратегії мережевих взаємодій;
- адекватний механізм управління соціально-економічним розвитком регіону;
- ефективну політику органів влади.

Саме продумана і грамотна політика державних і регіональних влад створює необхідні умови для припливу капіталу в туристично-рекреаційний комплекс. А це, в свою чергу, сприяє зростанню кількості учасників комплексу, збільшення туристських і грошових потоків, зростанню зайнятості населення. Нові туристичні регіони в міру освоєння і розвитку поступово починають конкурувати за туристичні потоки з традиційними центрами, які також займаються

посиленням своїх конкурентних позицій на туристичному ринку. Все актуальнішими стають питання застосування інноваційних підходів до розробки, просування і розвитку всіх видів туристичних послуг регіонів, які матимуть на меті створення максимально сприятливих і сильних вражень у туристів. Це вимагає формування системи чіткої взаємодії всіх учасників туристичного ринку регіону на підставі застосування інструментів кооперації і координації діяльності по створенню, просуванню і реалізації відповідного нового туристичного продукту. Виходячи з цього необхідно освоєння інноваційних підходів до організації і розвитку туристичного сектора на державних і регіональних рівнях. Саме до таких підходів в сучасній науці і практиці відноситься кластерний підхід.

Успішно реалізована регіональна кластерна політика може привести до інтенсифікації інноваційного розвитку [2, 3]. Специфіку функціонування туристських кластерів, що дозволяють створювати нові об'єкти і послуги, проводити глибинну технологічну модернізацію та інноваційно розвивати туризм на основі власних або запозичених технологій, а також готувати кадри для роботи в умовах нової формації, характеризує наявність трьох організаційно пов'язаних компонентів: практико-орієнтованої науки, інноваційної сфери туризму, розвитку освіти.

Література.

1. Тарасенок А.И. Геоэкономика туризма. М.: КНОРУС, 2009. С. 169; Public-Private Sector Cooperation: Enhancing Tourism Competitiveness / WTO Business Council. Madrid: WTO, 2000. P. 88.
2. Шепелев И.Г., Маркова Ю.А. Туристско-рекреационные кластеры – механизм инновационного совершенствования системы стратегического управления развитием регионов. Современные исследования социальных проблем (электронный научный журнал). 2012. № 3. С. 10.
3. Яшева Г.А. Кластерная политика в повышении конкурентоспособности и национальной экономики: методика формирования. Государственное управление: электронный вестник. - 2007. Вып. 11. № 6. С. 34–38.